

ÎNCHIEIRE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Troianovschi Tatiana împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care s-a respins apelul declarat Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă :

La 13 iulie 2015 Troianovschi Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Troianovschi Tatiana a indicat că a activat la Judecătoria Orhei în funcția de judecător din 23 iunie 1982.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 03 februarie 2014 a fost eliberată din funcția de judecător în baza art. 25 alin. (1) lit. k) Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă.

La 12 martie 2014 i-a fost stabilită indemnizația lunară viageră în mărime de 10 600 lei ce constituie 90 % din salariul judecătorului în exercițiu pentru anul 2014.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei nu a efectuat din oficiu recalculările indemnizației lunare pentru anul 2015, avînd în vedere că salariul judecătorului în exercițiu a fost majorat.

La 18 martie 2015 s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei cu cereri privind recalcularea și achitarea indemnizației lunare viagere în mărime de 90 % din salariul lunar plătit judecătorului în exercițiu, începînd cu 01 ianuarie 2015.

Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei nu au răspuns la cererea înaintată.

Conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, începînd cu 01 ianuarie 2014 salariile judecătorilor au fost majorate.

Potrivit Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, indemnizațiile lunare viagere se recalculează de către plătitor de sine-stătător, fără cererea solicitantului, iar pensia judecătorilor se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului judecătorului în exercițiu.

Conform avizului consultativ al Curții Supreme de Justiție nr. 4ac-15/13 din 10 iunie 2013 cu privire la modul de punere în aplicare a Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 XIV din 14 octombrie 1998 și a art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, în ceea ce privește modalitatea de calcul a pensiei judecătorului, pensia și indemnizația lunară viageră a judecătorului în demisie se recalculează, ținându-se cont de salariul mediu al judecătorului în exercițiu.

Judecătorii din toate instanțele judecătorești au un statut unic și se disting între ei numai prin împuterniciri și competență.

Practica judiciară demonstrează că în legătură cu majorarea salariilor de la 01 ianuarie 2014, Casele Teritoriale de Asigurări Sociale prin hotărâri judecătorești irevocabile au fost obligate să recalculeze indemnizațiile lunare viagere judecătorilor demisionați reieșind din salariile medii a judecătorilor în exercițiu.

Luând în considerație vechimea în muncă mai mult de 12 ani, indemnizația lunară viageră urmează a-i fi achitată începând cu 01 ianuarie 2015 în sumă de 12 750 lei.

Din informația verbală a constatat că refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei de a-i recalcula indemnizația se bazează pe abrogarea art. 26 al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, însă acesta este neîntemeiat.

Dreptul la indemnizația lunară viageră și recalcularea cuantumului indemnizației în temeiul majorării salariului judecătorului în exercițiu l-a dobândit în timpul când legea nominalizată era în vigoare și nu poate fi defavorizată în urma abrogării acelei legi.

Prin refuzul de Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei de a-i recalcula indemnizația viageră a fost privată de dreptul la o demisie liniștită, fiind umilită prin necesitatea depunerii cererii prealabile în apărarea drepturilor sale, motiv pentru care solicită recuperarea prejudiciului moral.

Cere Troianovschi Tatiana obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei să-i recalculeze și achite începând cu 01 ianuarie 2015 judecătorului demisionat indemnizația lunară viageră în mărime de 90% din salariul lunar plătit judecătorului în exercițiu, ținând cont de indexarea salariului conform Legii cu privire la salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, recalcularea indemnizației lunare viagere de la 01 aprilie 2016, încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

La 12 noiembrie 2015 Troianovschi Tatiana a depus cerere de chemare în judecată concretizată, solicitând obligarea doar a Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și achite începând cu 01 ianuarie 2015 indemnizația lunară viageră în mărime de 90% din salariul lunar plătit judecătorului în exercițiu (f.d. 24).

Judecătoria Orhei prin încheierea din 17 iulie 2015 a strămutat pricina spre judecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău (f.d.11).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Troianovschi Tatiana.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze judecătorului demisionat Troianovschi Tatiana începând cu 01 aprilie 2015, indemnizația lunară viageră în mărime de 90 % din salariul mediu lunar plătit la moment judecătorului în exercițiu al judecătoriei, ținând cont de indexarea salariului conform prevederilor Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze judecătorului demisionat Troianovschi Tatiana începând cu 01 aprilie 2016, indemnizația lunară viageră în mărime de 90 % din salariul mediu lunar plătit la moment judecătorului în exercițiu al judecătoriei, ținând cont de indexarea salariului conform prevederilor Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Tatiane Troianovschi prejudiciul moral în mărime de 1 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 92 lei.

În rest acțiunea s-a respins ca fiind nefondată (f.d. 38, 40-47).

La 30 noiembrie 2015 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2015, iar la 12 februarie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 50, 61-62).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2015 (f.d.72-79).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că conform art. 4 alin. (1) și (2) lit. c) Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, salariul de funcție al judecătorului se stabilește în funcție de nivelul instanței judecătorești la care acesta își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de judecător. Salariul de funcție al judecătorului din cadrul instanței judecătorești se stabilește în cuantum de 3,5 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 12 ani.

Conform art. 26 alin. (5) al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în vigoare pînă la 04 aprilie 2014, judecătorul demisionat beneficiază de o indemnizație lunară viageră față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținându-se cont de indexarea salariului.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei era obligată din oficiu să-i recalculeze Tatiane Troianovschi începând cu 01 ianuarie 2015 indemnizația lunară viageră, reieșind din salariul mediu lunar achitat judecătorului în exercițiu în instanța de fond.

Troianovschi Tatiana a dobândit dreptul la indemnizația lunară viageră și la recalcularea ei în dependență de salariul judecătorului în exercițiu pînă la abrogarea alin. (4) și (5) ale art. 26 Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și anume la 12 martie 2014.

Au mai indicat că suma de 1000 lei încasată cu titlu de prejudiciul moral este o sumă echitabilă în raport cu gravitatea suferințelor de ordin moral cauzate Tatiane Troianovschi, de circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul și statutul social al persoanei vătămate.

La 11 mai 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie

2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 87-88).

În motivarea cererii de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că Curtea de Apel Chișinău a emis o decizie pripită, emisă cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material.

Alineatele (4) și (5) ale art. 26 Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, ce prevedeau normele de stabilire a indemnizației lunare viagere, au fost abrogate.

Având în vedere că prevederile legale ce țin de stabilirea și recalcularea indemnizației viagere au fost excluse din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, rezultă că calcularea indemnizației viagere în baza unor norme de drept abrogate este inadmisibilă, deoarece o normă de drept fiind abrogată nu mai produce efecte juridice.

Instanțele de judecată eronat au încasat în beneficiul Tatiane Troianovschi prejudiciul moral și cheltuielile de judecată, deoarece autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta, sau de a pune în aplicare o lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 21 iunie 2016 prin intermediul oficiului poștal Troianovschi Tatiana a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Troianovschi Tatiana, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 06 aprilie 2016 la 22 aprilie 2016 (f.d. 80).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copieii deciziei instanței de apel de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin urmare, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul oficiului poștal la 11 mai 2016 este depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan